

becsült Szabados Györgynek. Róla és nemzedékekre kiható inspiráló hatásáról egyként van benne szó – ugyanakkor a személyesség felerősíti a mások által elmondottak jelentőségét is: egészében egyszersmind irodalmi élmény! A Zene – szóban: szemelvények a szerző „hitvallásából”. A világhálón könnyű „elkerülni”, így viszont örömteli találkozás a szerzővel készült két interjú (öninterjú?), amely élményszerűvé teszi az adatokban gazdag életrajzot, mintegy személyes közelségbe hozza őt.

Az olvasónak kifogásolni valót legfeljebb az ad, hogy kizárólag „magyar névmutatót” tartalmaz a kötet. Gyakorlati szempontból érthető, hogy a lényegre fókuszál (más kérdés, hogy apró hibák változatos sokasága találha-

tó benne), ám nem lett volna felesleges a külföldi művészek szemlézése sem, akár külön jegyzékben. Az érdeklődő számára lehetőség lett volna sajátos „elemzésre”, a hatások, az együtt-játszások alapján is kialakítani egy térképet a magyar muzsikuskoknak a nemzetközi ismertségét-elfogadottságát illetően. De ne legyünk telhetetlenek: a könyv így is széles körű tájékozódást nyújt, s teszi ezt élvezetes formában, szinte észrevétlenül tanítva.

(Turi Gábor: *Magyar jazznapló. Gondolat Kiadó, Budapest, 2022. 408 o. ISBN 978-963-556-246-6. A cikk először az Art7 művészeti portálon jelent meg, 2022. szeptember 4-én: <https://art7.hu/zene/turi-gabor-magyar-jazznaplo/>).*

Bércesi-Dienes Erika: Egy táj átváltozása

KELEMEN Judit

A Tokaj-Hegyalja Egyetem első évkönyve

Az olvasó a 2021. augusztus 1. napján megalakult és működését megkezdő Tokaj-Hegyalja Egyetem első évkönyvét tartja kezében. Az egyetem első tanéve azonban a jogelőd intézményekhez fűződően további figyelemreméltó, jeles évszámokat is mutat, hisz a 2021/22. akadémiai év egyúttal a sárospataki tanítóképzés 165., a sárospataki óvodapedagógus-képzés 50. tanéve is volt. Ennek megfelelően kiadványunk nem csupán az első tanév eseményeit mutatja be átfogóan, s teszi közzé a releváns adatokat, hanem szervesen illeszkedik a jogelőd intézmények iskolai értesítőinek, évkönyveinek sorába is. Mindezekről további részleteket ismerhet meg az Előszót követő *A Tokaj-Hegyalja Egyetem jogelőd intézményei évkönyveinek története* c. írásból.

Kiadványunk következő nagyobb egysége az egyetem megalapításának szellemi és intézménytörténeti hátterét mutatja be. Az 1857 őszén létrejött, a Sárospataki Kollégium más szervezeti egységeitől tanulmányi és szervezeti szempontból független tanítóképző intézet oktatói és növendékei mindmáig büszkék arra, hogy az Európa-hírű cseh-morva pedagógus, Jan Amos Comenius négy esztendő teltét Patakon, s több kiemelkedő munkája

megírásában inspirálta az itteni környezet. Kiadványunkból a pedagógusképzésben oly fontos comeniusi hagyományok összefoglalása mellett megismerhetők az egyetemünk helyszínül szolgáló, a világörökségi listára 2002-ben felvett magyarországi világörökség terület, a Tokaj-hegyaljai történelmi borvidék kultúrtáj jellemzői, az egyetem küldetése, valamint az egyetemalapítás előkészületeit bemutató írásokból, interjúkból, fenntartói és országgyűlési képviselői beszédekből is átnyújtunk egy csokrot.

Egyetemünk legnagyobb szabású nyilvános eseményei a tanévkezdéshez és az oklevéladáshoz kapcsolódnak. Ezen ünnepi szenátusülések programjának részletes leírása, továbbá az ott és más jeles alkalmak során elhangzott rektori és fenntartói beszédek közzététele érzékletesen festi le a Tokaj-Hegyalja Egyetem díszünnepségeinek menetét és hangulatát. A tanévhez kapcsolódó eseménynaptár pedig azt igazolja, hogy sokféle korosztályt megszólító, gazdag programkínálattal igyekeztünk az egyetemet népszerűsíteni, nyitottá és ismertté tenni mind leendő hallgatóink, mind pedig a városban és a térségben élő emberek számára.

Kiadványunkból megismerheti az egyetem vezetőinek munkásságát, a Tokaj-Hegyalja Egyetemért Alapítvány kuratóriumának és a Tokaj-Hegyalja Egyetemért Vagyonkezelő és Szolgáltató Zrt. tagjainak névsorát, továbbá a döntéshozók Rektori Tanács tagjairól, valamint a legfőbb döntéshozó szervben, a Szenátusban munkálkodó Szenátorok személyéről is tájékozódhat.

Az egyetem szervezeti felépítése, egységei, testületei, vezetői, oktatói, óraadói és munkatársai felsorolása mellett tájékoztatást nyújtunk a 2021/22-es tanévben elérhető képzési portfólióról, a szakfelelősök személyéről, valamint átfogó képet nyerhet az oktatók kutatási, művészeti és közéleti tevékenységéről, továbbá a tanév szakmai rendezvényeiről, konferenciáiról s az egyetemhez kötődő szakmai szervezetekről is. A felsőoktatásban működő oktatók számára munkaköri feladat és köteleesség tudományos munkát végezni, eredményeiket a nyilvánosság számára elérhetővé tenni. Egyetemünkhöz kötődően egy kutatóintézet és öt kutatócsoport végzi munkáját magas színvonalon. Róluk, tagjaikról, programjukról és a 2021/22-es tanévben megvalósult eredményeikről is olvashat kiadványunkban.

Gyakorlatorientált képzéseink esetében kiemelt jelentőségű a szakmai gyakorlati munka sikere. A gyakorlat tartalmának kidolgozása és a szervezési feladatok mellett fontos, hogy a képzésben résztvevő szakmai partnerekkel, cégekkel, közoktatási és köznevelési intézményekkel kiegyensúlyozott kapcsolatot ápoljunk, közös gondolkodással, harmonikus együtt munkálkodással vigyük előre a képzés ügyét. E törekvések

és eredményeik is bemutatásra kerülnek évkönyvünkben.

Egy felsőoktatási intézmény legfontosabb polgárai a hallgatók, hisz miattuk, értük van az egyetem. A Hallgatói Önkormányzat tisztségviselőiről, a tanévben végzett hallgatói rendezvényekről és egyéb tevékenységekről is képet kaphat kiadványunk lapjait forgatva.

Az intenzív nemzetközi megjelenés és láthatóság kiemelt prioritás egyetemünk számára, s nagy örömeinkre egyre lendületesebben haladnak ügyeink a kezdeti útkereső időszakot követően. Külföldi partnereinkkel folyamatosan építjük és bővítjük szakmai kapcsolatainkat. Az első egyetemi tanév nemzetközi történéseiről, a kialakított és formálódó nemzetközi kapcsolatokról, ezzel összefüggésben pedig a tervezett irányról is információt nyerhet évkönyvünkben.

Ünnepnap számunkra, amikor új intézményünk első akadémiai tanévének összegző áttekintését nyújthatjuk át az érdeklődő olvasónak. Végezetül hadd idézzük az egyetem küldetésnyilatkozatát, amely történelmi távlatban helyezi el terveinket és céljainkat:

„Az 1531-ben alapított Sárospataki Református Kollégium fennállásának közel ötszáz éve alatt tudósok, írók, művészek, államférfiak sorát adta a magyar kultúrának, társadalmi és politikai közéletnek. A biztos szakmai tudást nyújtó, protestáns etikai alapokra építkező nevelés nyomán a pataki diákok minden időben az egyetemes emberi értékek és a nemzeti haladás szolgálatára vállalkoztak. Az intézmény az évszázadok során az alap- és középfokú gimnáziumi és tanítóképzős oktatáson túl felsőfokú teológiai, bölcsészeti és jogi képzést

biztosított, s a 20. század közepén faluszemináriumot, népfőiskolát, művészotthont, szabadművelődési akadémiát, kertészeti és szőlészeti szakközépiskolát is magában foglalt. A történetileg az 1857-ben létrejött tanítóképző mai jogutódjaként 2021. augusztus 1-jén önállósult Tokaj-Hegyalja Egyetem elkötelezett a város, a szűkebb tokaj-hegyaljai és a tágabb zempléni és abauji régió egykor nemzetközi viszonylatban is kiemelkedő szellemi, vallási, művelődéstörténeti, politikai és gazdasági szerepének visszaállításáért. A több évszázados kulturális örökségre, s a comeniusi neveléstörténeti hagyományra építve törekszik az oktatás színvonalának emelésére, a térség kulturális, tudományos, turisztikai és gazdasági vonzerjének erősítésére. Saját eszközeivel elő kívánja segíteni a népesség megtartását, műveltségi és képzettségi szintjének növelését, az itt dolgozók boldogulását, s ennek révén a régiót világszerte ismertté tevő tokaji szőlő- és borkultúra fejlesztését. Egyetemünk a sárospataki neveléstörténeti hagyományon alapuló pedagógusképzés, valamint a modern kor követelményeit kielégítő szőlésze-

ti-borászati, turisztikai, gazdálkodási, továbbá az ezekhez kapcsolódó kulturális örökség tudományok képzések terén hívja és várja leendő hallgatóit. Az intézmény oktatási-kutatási működési területének és társadalmi szerepvállalási körének meghatározása a szintézisre épít, amennyiben egyaránt magáénak érzi a Tokaji Borvidéket és a világörökségi Tokaj-Hegyalja kultúrtáját, az egykori történelmi Zemplén megyét (Bodroghköz Hegyalja, Hegyköz) és a földrajzilag szervesen ehhez kapcsolódó abauji régiót. Magas minőségű oktató és kutató munkájával ugyanakkor az egész magyar felsőoktatást, s annak Kárpát-medencei, európai és világviszonylatú dimenzióit erősíteni kívánja.”

(A Tokaj-Hegyalja Egyetem évkönyve 2021–2022. Új folyam, 1. tanév, 1. kötet (165. tanév, 59. kötet) Főszerkesztő: Toma Kornélia. Szerkesztőbizottság: Toma Kornélia, Csatlósné Komáromi Katalin, Ripka Gergely, Tamás István. Tokaj-Hegyalja Egyetem, Sárospatak, 2022. 284 o. ISSN 2939-6301. A kiadványra az előszó bővített szövegének közlésével hívjuk fel olvasóink figyelmét.)

